ל) קינין פ״ל מ״ב, 3) שם פ״ג מ״ל, (ג) פי״ל מ״ל, וש״ל ועי״
 לעיל יב. וש״נ, 7) ד״ה לעולם,

ה, י ה) דף לח:

עין משפם נר מצוה

מד א מיי׳ פ״ח מהל׳ מאכ״א

הלי יא טוש"ע י"ד סימן קי סעיף ג וטור י"ד סוף סי' נו ועיין ב"יי: יו ב מיי פ"ח מהלי פסה"מ הלכה א:

יח ג מיי׳ פ״ו שם הלכה יו:

מוסף רש"י

בעלי חיים נדחין. בממה שנדמית במיים דחוין. בממה שלף לכעוראים למה שהימה ראויה אינה קריבה אלא רועה (פסחים צח.. ואע"ג דהדר מימוו אינה! לעולם משום דיחוי קמאי (תמורה בה). ואיכא למ"ד אין דיחוי אלא בשחוטין אכל בע"ח שנדחו חורין נעחוטין אכל בע"ח שנדחו חורין ונראין (קדושין ז:):

נוםחאות רש"י כת"י

אבן לגו בסנהדרין (עט.) וביומא וכן כבו בטנסירן (ענט) וכיותנו (פד:): ניכנשינו דניניידן. יכוף אותן שינודו כי היכי ללא ניהוי קבוע: ה"ג אמר רבא גוירה שמא יבאו עשרה כהנים בכם אחת ויקריעו. שמא יבאו עשרה כהנים ויזרקו הדמים יחד ויקטירו החלבים בבת אחת דהשתא ליכא או שהחלבים בתוכו הוא אוסרתן מו שהמנכים בחוכו הוח חוקרתן להיות נאסרין משום רוב, מכיון שמשכן מן התערובת כל אחד לבדו כשהן נודדין ואמרן בכל חד מרובא פריש והוכשר, יחזור ויפסל בחוך המגיס: ומשני גגורה שמא יכאו יי כהנים כבם אחת ויהחו. שמא יקחום יחד עשרה מן העדר ורובל יקחום יחד עשרה מן העדר ורובל כי הדדי פירשו: ובב"א מי משכחם לם. בשלמא זריקה והקטרה היכל למימר בכת אחת אבל לקיחה היו דניכבשינהו למינד וניידי ליכח למימר בבת אחת דאי אפשר נתיתר בכת חחת דקי חפשר לנתנס לקיחתן דכי פריש חד להכל וחד להכל זריך לרדוף אחריו: אלא אמר רכא גוירה משום קבוע. דילתה אתי למימשך חד וחד כי לל ניידי ולמימר מרובה פריש וחנן קים לן כל קבוע כמחצה על מחצה דמי בדתרישים לוניל: או מחרנד רדפרישית לעיל: אי מקריב **חטאת שנחערכה בעולה.** בעופות קמיירי דלית להו תקנתא ברעייה קמיירי דרים, כהו מקממה כרטייה שאין פדיון לעוף כדאמתן בפרק המנחות והססכים (דף ק:): מון ימוחו. לפי שהמטאת למטה ועולה למעלה זו כליל חו נאכלת: מחלה כשר ומחלה פסול. ולריכה להביא כשר ומחלה פסול. ולריכה להביא פרידה אחת ותיקרב למטה. ומהא דקתני מחלה כשר מותבינן לרבא דהא הכא אילו אמי לאימלוכי דהם הכח חינו חחי נחימנוכי אמרינן ליה לא תקרב כדקתני ימותו שאין נכון לשנות הקרבן בידים, וכי לא נמלך והקריב אמרינן הנעשה כהלכתו כשר: הא מתריק התפשם כהכנתו כפו. הם כמאן דאמר כו'. פלוגתא דרבנן ור' יוחנן היא במסכת יומא (דף סד.): והא שחוטין דלכו"ע. כלהנך דפליגי בבעלי חיים מודו בשחוטין דמדחינן: נדחין. משנדחה שוב

שימה מקובצת

ניכבשינהו דניניידו ונימא כו'.

ניבבשינהו העידור ונישא כד.

וקשה דהל בפ"ק

דפסחים (דף ע:) גבי ט' לגורין של

מלה לא אמריע כל דפריש כר' כיון

דבפנינו פירשו וא"כ מאי פריך הכא, הלא כיון דפירש מן הקביעות בפנינו לא אמריען כל דפריש מרובא קא פריש. וי"ל דה"ק דניניידינהו שלא בפנינו שנסוג פנינו אחור כדי שלא

נראה מהיכן פירש. וכן מצינו דנכבשינהו ר"ל שנעלים אוחם מעינינו כדמתרגמינן (ויקרא ה) ואם העלם יעלימו מיכבש יכבשון. ועוד נראה להשר מקולי דהא דאמרינן דלא חשיב פירש

וגבי דם כסוי (חולין דף פו:) שנתערב בדם בהמה דא"ר יהודה אין דם מבטל דם כולהו א"א לזה להיות כזה אפילו לרבי חנינא דלא דמי לדם קדשים דאפשר להיות כחולין כמו שפי׳ בקונטרם בהקומך רבה (מנחות כג:) ד) דכשילין לילה אחת ילא מקדושתו כחולין וכוליה

סתמא דהש"ם לרב חסדא דלא כרבי חיים דאמר בפ׳ גיד הנשה (חולין ק.) חתיכה עלמה נעשית נבילה ואוסרת כל החתיכות לרבי יהודה וגבי זרוע בשלה (שם דף נח:) דקאמר לא נלרכא [אלא] לר׳ יהודה דאמר מין במינו לא בטיל וגבי ליר (שם נט:) דקאמר רבי יהודה שיעורו במאתים כדו ופריד והא א"ר יהודה מין במינו לא בטל ןומשני שאני כו'ן וההיא דבילה ^{ה)} דמין במינו לא בטל לר׳ יהודה ודם תבוסה דאמרינן בנדה (דף עא:) דאין דם מבטל דם לרבי יהודה ואפילו לרבי חנינא ל"ע דנראה שיש מהנך שהבאתי דלח כרבי חייח ועוד יש ליישב תירוץ ר"ת שמחלק בין לח ליבש ולא קשיא ההיא דפסחים (דף כא.) לר' יוחנן דלאו אליבא דכולי עלמא קאמר טבל ויין נסך במשהו דמודה ר' יוחנן דלרבנן דר' כהו יהודה בנותן טעם אלא רבי יוחנן סבר כדרבנן ביו בשחר חיסורים וכר׳ יהודה בטבל ויין נסך וכן ברייתא דתנים כוותיה דרבי יותנן והשתם ההיא דפסחים (ג"ו שם) כרבנן דמין במינו בטל בו מק"ו ואיכא השתא ג'

מחלוקת של תנאים בדבר דהא תניא

כוותיה דרבי יוחנן והא דתניא בפרק הנודר מן הירק (נדרים נח.) כלל אמר ר"ש [כל] דבר שיש לו מתירין כו' אמרו לו הרי שביעית שאין לה מתירין ותנן השביעית אוסרת כל שהוא במינו אמר להם לא אמרו שביעית במינו אלא לביעור אבל לאכילה לא ולא מצי למיפרך מטבל ויין נסך דהתם סבירא להו כרבנן דכל איסורין בטילין אפי׳ במינן בחז וה״ר ילחק הלבן תירץ [הא דידיה] הא דרביה דההיא דלקמן דאין דם מבטל דם רבי יהודה משום רבן גמליאל קאמר לה והכי נמי משני אביי לקמן (דף עט.) (אם כן) ביו קשה דרבא פליג עליה ויש עוד לפרש ההיא דשני כוסות דהא דאין החולין מסייעין למים לבטל את התרומה לאו משום דבמינו במשהו אלא משום דהאי באחד ומאה והאי בששים ולהתבעל בששים קאמר דלא מסייע ליה דכיון ל דדינו במאה וכגון דליכא מאה בין המים ויין של חולין אבל המים רבין על התרומה ששים דאי לאו אמרינן סלק את מינו כמי שאינו היה נאסר היין של חולין משום דליכא מאה והיה הכל נאסר שאין המים רבים על החולין ועל התרומה בששים: ונכבשינהו דניניידן ונימא דכל דפריש מרובא פריש.

וכגון שלא בפנינו פירשו ממקום קבוע דאי היתה הפרישה בפנינו היו אסורין כאילו לקחן במקום קביעות וכן מוכח בפרק קמא דפסחים (דף ט:) דתשע לבורין של לאו חמץ ואחת של מלה ואתא עכבר ושקל דאמרי׳ כל קבוע כמחלה על מחלה דמי ובפרק גיד הנשה (חולין נה.) אמרי' גבי חשע חנויות בנמלא הלך אחר הרוב אפילו נמלא ביד עובד כוכבים בוחיינו טעמא דגבי ליבורין מיירי בדשקל עכבר קמן שנולד לנו הספק במקום

קביעות ולכך קאמר או ונכבשינהו דניניידן דכיון שילאו ממקום קיבוען אמרינן מרובא פריש והכי נמי אמרינן בפרק בתרא דיומא (דף פד:) גבי תשעה עכו"ם וישראל אחד ביניהן דבאותה חלר מפקחין ובחלר אחרת אין מפקחין: אלא אמר רבא משום קבוע. מדגזור משום קבוע היה נראה דאי שקיל חד מן הקבוע אסור מדאורייתא ולא אמרי׳ מרובא פריש 🗗 דכיון דדבר חשוב הוא ולא בטל היכא דה"ל קבוע כמחלה על מחלה דמי אבל א"א לומר כן מדאמר רב בסמוך טבעת של עבודת כוכבים שנתערבה במאה טבעות ונפלה אחת מהן לים הותרו כולן ומשמע נמי לדידיה דבמתני׳ [דנתערבו] אחד בריבוא ומיח חד מינייהו אמרי׳ דאיסורא מיח והשאר מותרין ואמאי להו אדרבה דהיתר נפל ומית אלא היינו טעמא דהקילו משום דמדאורייתא בטלי ברובא ° דכל מילי מדאורייתא ברובא בטלי כיון דלא ידיע ואפילו ששה דברים מאחר שנחערב ולא ידיע וכן חרומה בטלה באחד ומאה ולא שייך כל קבוע אלא בדבר הידוע

דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי: נכבשינהו דניניידו. יכוף אותם שינודו דלא ליהוי קבוע: אמר רבא גזירה שמא יבאו י' להנים בכת אחם ויקרבו. קא סלקא דעתך השתא דחייש לשמא אחר שיקחם אחד אחד עד ששחטו י' והם רוב יבואו י' כהנים ויזרקו דמיהן

כל הזבחים פרק שמיני זבחים

"וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי אלא

ניכבשינהו דניידי א ונימא כל דפריש מרובא

פריש אמר רבא (השתא דאמור רבנן לא

ניקרב) גזירה שמא יבאו י' כהנים בבת

אחת ויקרבום א"ל ההוא מרבנן לרבא אלאם

מעתה מגיםא אסירא משום שמא יבאו י'

כהנים בבת אחת ויקחו בעשרה יו כהנים

בבת אחת מי אפשר אלא אמר רבא משום ח

קבוע אמר רבא השתא דאמרי רבנן לא

נקריב אי נקריב וו לא מרצי איתיביה רב

הונא בר יהודה לרבא יחשאת שנתערבה

בעולה ועולה שנתערבה בחמאת אפי' אחת

בריבוא ימותו יכולן יבמה דברים אמורים

בכהן נמלך אבל בכהן שאין נמלך עשאן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול למטה

מחצה כשר ומחצה פסול אחת למטה ואחת

למעלה שניהן פסולות שאני אומר חמאת

קריבה למעלה ועולה קריבה לממה אלא יו

הא כמאן דאמר יבעלי חיים נדחין הא

כמאן דאמר גבעלי חיים אינן נידחין

עלמא

נידחין

שחומין דלכולי

ויקטירו אימוריהן כאחד ואפשר ללמלם והשתא דאשתכח חו דהריב רובא בבת אחת ואיכא למיחש איסורא ברובא איתיה דבשלמא כי משיך חד חד ומקריב קמא קמא איכא למימר דכל חד דקריב בהיתר מו מרובא פריש ואיסורי ז הנאה בהני דפיישי הוא דהוו רובא לגביה אבל השתא דקרבי כי הדדי לא הוו הני דפיישי רובא לגבייהו: אלא מעתה מגיסא אסירא. כלומר וכי מאחר שמשכו ולקחו אחד אחד לבדו ובנידנוד דכל חד דאמר או דמרובא פריש ושחטן וקבל דמן במגים בחזקה שהוא כשר חוזרים ומלטרפין השחוטין להיות רוב ולהיחקר: ומשני משום שמח יבחו י׳ כהנים בבת חחת ויקחו. מתוך התערובת וכיון דרובא נכסי יב כי הדדי איכא למיחש דאיסורא ברובא איתיה: ובבת אחת מי משכחת לה. בשלמא זריקה והקטרה יו איכא למימר בבת אחת אבל לקיחה כיון דכבשינהו וניידי כלום דו אפשר ללמלם לקיחתן דלא לריך לרדוף ולהשיג כל אחד: אלא אמר רבא גזירה

משום קבוע. דלמה חתי למימשך ולמיסבינהו חד וחד כי לא ניידי דה"ל קבוע וכמחלה על מחלה דמי וליכא למיסמך ולמימר מדרובא פריש: אי מקריב לא מרלי. דאידחי ליה מדרבנן בח(נ"ל מדאורייתא בשעת קביעותא לא חזו עד דניידי וגזרו ביה רבנן משום קביעותא והוו להו דחויין מן התורה ומתני׳ אפילו הוכרו לבסוף אסורין הואיל ונדחו ושוב אין חוזר) בור' יו אמר לי דהאי קבוע אינו דין מן התורה כמחלה על מחלה אלא א״כ ניכר האיסור כל יהו שהן (דמגו דאחד דמינכר ילפי׳ לה) ושוב אינו חוזר ונראה ואע"פ שהכשרין שבהן ראויין להקרבה הואיל ונדחה מלהקריב לכתחלה מחמת הפסולין המעורבין בהן נדחו לגמרי דהוה יו להו כפסולין: חטאת שנחערבה בעולה. בעופות קתני דלית להו תקנתא ברעייה שאין פדיון לעוף כדאמרינן במנחות בפרק המנחות והנסכים (דף ק:): מחלה כשר ומחלה פסול. ומביא חטאת ויקריבנה למטה. ומיובתא לרבא מהא דקתני מחלה כשר דהא הכא אילו אתי לאימלוכי אמרי׳ ליה לא תקריב כדקתני ימותו שאין משנים בו לפסול זה בידים מפני תקנת חבירו וכי לא נמלך והקריב קתני דהעשוי כהלכתא כשר וה"נ הכשירין ירצו: הא כמ"ד. פלוגתא רבי כאו יהודה ורבנן היא בסדר יומא (דף סד:): והרי שחוטין דלכ"ע. כל הנך דפליגי בבעלי חיים מודו בשחוטין דנידחין: וחנן. במחני׳ אם קרב הראש כו׳ אברי בעל מום ואברי עולות תמימות הרבה שנתערבו ר"א אומר אם הודם שנמלך בה בו הקריב אחד מן הראשים יקרבו כל הראשים ואפי׳ לכתחלה דתלינן איסורא באותו שקרב ראשון והא הכא דאילו אתי ברישא לאימלוכי א"ל לא תקריב דכתיב ואשה לא תתנו מהם (ויקרא כב) וכי לא אימליך מכשרינן הנך דפרישי בנו ולא אמרינן ידחו: הוא

כגון משע חנויות ותשע לצורין ותשע לפרדעים ותשע עכו״ם שההיתר והחיסור שלהם ידועים במקומם: בבה דברים אמורים בבהן נמדך בו'. אין משנה זו שנויה כך במסכת קינים אלא פרק אחד הוא שמתחיל כך וקאי אכל מאי דתני לעיל או:

במחצה דמי פי מיות הוא ולא בטל אבל א"א וכו' כל"ל לפי הגראה (באחים: לה] ואמאי נימא דהיתר נפיל דהיתר מית כל"ל (גייו): לון בש"מ נוסף והתלמוד מביא בקוצר: לון בניטין לימא, אלא דסתום: שם מיללו כן, וככש" שם מירץ זה בענין אחר: לח] מינת והפקעתם לימא בכמ"י, ושם אינו ברור כ"כ וגראה שכתוב דהוי חזי בשעת שחיטה. ובגליון כ' נדל"ל ואינן יכולין להפקיע ההקדש כי אם קודם שחיטה. וע"ע מוס' יכמות שם שמילו בענין אחר:

חור ואופה אשים שהידע היא שהאיסור שם, כיון שהמירה החורה איסור ע"י ביטול ברוב הוי ממש בהיהר גמור. ויש שהיי אוספים מההיא דאמר , ככלה במחונה אינה מעות בישור של במל מנגד האיסור שום אינ מידע החור של היי מנות בשך ידעו בישור בישור של היי מות בשך ידעו בישור בישור של היי מות בשך ידעו בישור הות ואוסר אע"ש שידוע הוא הסאיסור שם. כיוו ההסמידה הסורה איסור ע"י ביעול ברוב הוי ממש בהיסר געור. ויש בהיו אוסרים מההיא דאמר ובכרות דה בנו בנלה בשחוטה אינה מטמא במש שבודאי נושא בהיודה ואש"ש הבכלה. ואש"ש היבי אוסרים מההיא דאמר ובכרות ההים דאמר ובכרות ההים היהיה

גליון הש"ם [תום' ד"ה אלא וכו' דכל מילי מדאורייתא כרוכא במלי וכו'. ע"י מעילה דף כא ע"צ נחוס' ל"ה פרוטה וכו' ובב"מ דף ו ע"ב בתוס' ד"ה קפץ וכו']:

שינויי נוסחאות

או ל"ל דויויידו מוו"ח ורוו"ז אן ל"ל דניניידו (שית, ובעיד בכתהי"). בכ"ש נכבשינהו כי היכי דניניידן, ובס' התרומה גרים דניציידן, ופי' נעמידם מקום לר וקטן כי היכי שילכו משם בדוחק וכל לחת ואחת משם בדוחק וכל לחת ואחת מנקום נר וקטן פי היפי שתכו משם בדוחק וכל אחת ואחת כשהיא פורשת מן החדר נימא כל דפריש כו': ב] צ"ל ויקריבו. וכן ברש"י (ש"ח): ג] נ"א אטו מגיסא (גליון). ועי' שמבאר חילות הגיר': דן מיבות מענמה היינוק הגיר: דן מינות בעשרה כהנים נמחק. ול"ל ובבת אחת (שמכ"ם: הן ל"ל גזירה משום (*שמכ"ם: ון ל"ל מקריב (*שמכ"ם: זן ל"ל א"ל (*ש"מ, צ"ק): חן ל"ל אשתכח (ש"ח): מ] בהיתר קרב דמרובא פריש כל"ל (צ"ק): י] ואיסורא בהני דפיישי כל"ל (ש"ח): יא] אמרן ביה מרובא פריש יא] אמרן ביה מרובה ב. כל"ל (ש"מ): יב] ל"ל נסבי (ש"מ, (מ"ל, (מ"ח): יג] ל"ג נסבי (מ"מ, צ"ק): יג] והקטרה אפשר לצמצם ואיכא כרי לל"ל (מ"ח): יר] כולם א"א לצמצם לקיחתן, הלא צריך לרדוף ולהשיג את כל אחד כל"ל והס"ד (מ"ח): מו] מכאן עד תיבת ילפי׳ לה. בס"א אינו (ש"ח): מון ל"ל חוזר (בה"ז): יח] כל שהוא דמגו דילפי׳ לה דאחד דנכרי יהן כל שהוא דמגו דילפי לה דאחד דוברי דמינכר כל שהוא ושוב כי כל"ל. פי הא דילפי דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי, מפרע לוורק אבן לגו, והיינו עי יבילאלים אחד בי שובי בייברים. ואחד נכרי דמינכר הנכרי כל שהוא (צ"ק): יש] ל"ל והוה עשות: כ] ל"ל מקריבין (גליון): בא] ס"ל רב ורבי יוחנן (ש"מ): כב] ל"ל בא והקריב (ש"מ): כב] ל"ל בא והקריב (ש"מ): כג] לל"ל דפיישי (רש"ש): בד] ל"ל בסאתיים. ופי' רביעית ליר טמא אוסר סאמים ליר טמור (צ"ק): בה] מיבות דר' יהודה נמחק (צ״ק): כו] כרבנן (ש״מ): כו] בטל בכל מקום ואיכא כל״ל ש"מ, צ"ק): בח] כאן חסר, עי׳ תום׳ מנחות כב ע"ב (ש"ח). וו"ל מתוס' עס והשתא ניחא הא סתוס' עס והשתא ניחא הא דתניא בתוספ' יין נסך שנפל על גבי ענבים ידחם על גבי יין יקלף את היין והשאר מותר אע"פ שאי אפשר שלא ישאר שם משהו יין אבל קשיא מההיא דתניא בתוס׳ דטבול יום גבי חבית שניקבה בין מפיה בין מצידיה בין משוליה טמאה רבי יהודה אומר מפיה ומשוליה טמאה מפיה מפני שמשקה מתמיך לתוך ידו שמשקה מתמיך נחון ... משוליה מפני שהמשקה גרוד על גבי ידו מן הצדדין ועלה באחד ומאה: כמן ל"ל אבל (ביון 12"9): לן 5"ל כיון (ב"ש וצ"ק): לן 5"ל

(ב"ש וצ"ק): לן ל"ל כיון (באה"ם): לא] של מצה ואחת של חמץ ואתא כוי כל"ל (הגרי"ב): לב] אלא ע"כ היינו טעמא כל"ל (צ"ק): לג] קאמר

הכא ונכבשינהו כל"ל (ב"ש). גי' כמחצה על מחצה דמי כיון